

Čís. 5982.

Tím, že na pachatele byl přenesen jen smluvní úkon co do věci, nezanikla disposiční moc jejího držitele a věc se tím nestala věcí pachatele svěřenou.

Je proto krádeží a nikoli zpronevěrou, přivlastnil-li si pachatel část dříví v lese ležícího, které měl podle příkazu oloupatí a dovéztí na nádraží.

(Rozh. ze dne 1. října 1937, Zm I 786/37.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací, rozhodnův o zmateční stížnosti obžalovaných A. a B. do rozsudku krajského soudu, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými zločinem krádeže podle §§ 171, 174 II a), A. též podle § 176 II a) tr. z., uvedl

v d ů v o d e c h :

Bez důvodná je námitka zmateční stížnosti s hlediska zmatku č. 10 § 281 tr. ř., že v činu obžalovaných lze spatřovati jen zpronevěru, a to vzhledem ke zjištěné ceně dříví nepřevyšující 2.000 Kč jen přestupek zpronevěry, poněvadž prý obžalovaní tím, že dříví neodvezli na nádraží v M., nýbrž si je ponechali, přivlastnili si věc jim svěřenou.

Po rozumu § 183 tr. z. je věc někomu svěřena jen tehdy, poskytl-li mu držitel věci nad ní faktickou disposiční moc v důvěře, že jí použije podle jeho příkazu. Pouhým přenesením smluveného úkonu s věcí se disposiční moc držitelova ještě nezrušuje (srovn. rozh. č. 2237 víd. sb.). Jen o takový smluvní úkon šlo i v souzeném případě, když obžalovaní podle zjištění soudu dostali jen příkaz, aby dříví firmy K., ležící dosud v lese, po jeho oloupaní odváželi na nádraží v M. Tím nebyla ještě obžalovaným poskytnuta disposiční moc nad věcí a jeli-li tedy obžalovaní pro dříví a odvezli je nikoli na nádraží, nýbrž na svůj dvůr v úmyslu si je přivlastniti, odňali je z dosavadního držení firmy K. a dopustili se takto krádeže.

Čís. 5983.

Zločin podvodu podle § 199, písm. d) tr. zák. předpokládá pachatelův úmysl, použití zfalšované listiny k tomu, aby někoho oklamal a tím způsobil škodu, a je dokonán, jakmile bylo listiny s úspěchem použito k oklamání.

Nedopouští se ho ten, kdo nemaje uvedeného podvodného úmyslu pouze dále drží a užívá veřejné listiny (vůdčího listu), kterou kdysi v podvodném úmyslu zfalšoval jen pro tehdejší určitý konkrétní případ.

(Rozh. ze dne 1. října 1937, Zm I 812/37.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu, jímž byl stěžovatel uznán

vinným zločinem podvodu podle §§ 197, 199 d) tr. z., zrušil napadený rozsudek a zprostil obžalovaného podle § 259, čís. 2 tr. ř. obžaloby pro zločin podvodu podle §§ 197, 200 tr. z., jehož se prý dopustil tím, že v září 1930 v P. zfalšoval svůj vůdčí list, tedy veřejnou listinu, a touto se dne 14. listopadu 1935 v T. vykázal četnické silniční hlídce, tedy tuto hlídku lstivým jednáním a předstíráním uvedl v omyl, jímž měl stát utrpěti škodu na svém právu vystavovati vůdčí listy.

D ů v o d y :

Zmateční stížnosti opřené o důvod zmatečnosti podle čís. 9 b) § 281 tr. ř., nelze upříti oprávnění.

Podle zjištění nalézacího soudu zfalšoval obžalovaný v září 1930 svůj vůdčí list, opravňující ho podle svého znění k řízení osobních automobilových vozů, v ten způsob, že za slovem »osobních« vepsal slova »i nákladních«. Učinil tak proto, že jeho auto, lehký nákladní vůz, k jehož řízení byl na základě původního úředního znění vůdčího listu kromě osobních aut rovněž oprávněn, poněvadž šlo o tutéž kategorii vozu, byl tehdy v opravě a obžalovaný byl proto nucen jezdit po dobu opravy dva dny s vypůjčeným těžkým nákladním vozem, k jehož řízení ho vůdčí list již neopravňoval. S vůdčím listem takto zfalšovaným jezdil pak obžalovaný i po vrácení těžkého nákladního auta a vykázal se jím také dne 17. května 1933 vůči policejní stráž, aniž tato zfalšování vůdčího listu zjistila. Teprve dne 14. listopadu 1935 bylo zfalšování zjištěno, když se obžalovaný, byv v T. četnickou silniční hlídkou zadržán, znovu svým zfalšovaným vůdčím listem legitimoval. Hájení obžalovaného, že po vrácení těžkého nákladního vozu, s nímž v září 1930 jezdil dva dny, až do zjištění zfalšování dne 14. listopadu 1935 jezdil výhradně se svým vlastním lehkým nákladním autem a nikoli již s těžkým nákladním vozem, k jehož řízení podle pravého obsahu vůdčího listu nebyl oprávněn, nemá nalézací soud za vyvrácené, shledává však přes to ve zjištěném skutkovém ději skutkovou podstatu zločinu podvodu podle §§ 197, 199 d) tr. z., poněvadž obžalovaný po celou dobu od zfalšování vůdčího listu měl možnost, kdykoliv s tímto zfalšovaným vůdčím listem řídit i těžká nákladní auta, k čemuž ho původní vůdčí list neopravňoval, a tím uváděti úřady v omyl. Podle dalších úvah napadeného rozsudku jde o delikt trvalý, když obžalovaný podle vlastního doznání zfalšovaného vůdčího listu používal nepřetržitě od roku 1930 až do jeho zabavení, a trestný čin obžalovaného není prý proto ani promlčen podle § 227 tr. z., kdyžtž doba promlčecí počíná běžeti okamžikem, kdy činnost zločinná dospěla faktického ukončení, při deliktech trvalých tedy okamžikem, kdy přestalo udržování trestného stavu a proto při zločinu, o nějž jde, okamžikem posledního použití falsifikátu.

Zmateční stížnosti, vytýkající těmto úvahám nalézacího soudu právní mylnost, nelze upříti oprávnění.

Jak je patrné z úvodní věty § 199 tr. z., že se případy v něm pod písm. a) až e) uvedené stanou již z povahy činu zločinem podvodu, jsou-li tu podmínky § 197, je zločin podvodu podle písm. d)

dokonán nikoli již samotným zfalšováním nebo paděláním veřejné listiny, nýbrž teprve tehdy, použil-li pachatel zfalšované nebo padělané listiny a uvedl-li takto někoho v omyl; při tom se po stránce subjektivní předpokládá, že se vše to stalo v úmyslu podvodném, tedy nikoli jen v úmyslu uvést někoho v omyl, nýbrž i v dále sáhajícím úmyslu, způsobiti pomocí tohoto omylu škodu, ať již osobě v omyl uvedené nebo osobě jiné. O posléze uvedené náležitosti se nalézací soud v rozhodovacích důvodech blíže nezmiňuje a jen z rozsudkového výroku lze vyčísti, že podle náhledu nalézacího soudu úmysl obžalovaného směřoval k tomu, aby stát jeho jednáním utrpěl škodu na svém právu vystavovati vůdčí listy. Než toto právo státu bylo porušeno již samotným zfalšováním vůdčího listu a nemohlo tedy býti účelem, jehož mělo býti teprve dosaženo zfalšováním veřejné listiny a jejím použitím. Povaha činu ve spojení s obhajobou obžalovaného, podle rozhodovacích důvodů nevyvrácenou, nepřipouští pak pochybnosti o tom, že se konečný úmysl obžalovaného při zfalšování vůdčího listu nesl k tomu, aby přes to že nebyl k tomu oprávněn, mohl konati jízdy s těžkým nákladním autem jím samým řízeným, a škoda, kterou podle tohoto úmyslu měl stát utrpěti, záležela nepochybně v porušení jeho práva, aby v zájmu veřejné bezpečnosti těžké nákladní automobily byly řízeny jen osobami, které jím byly výslovně k tomu oprávněny, prokázavše zejména předepsanou zkouškou způsobilost k tomu potřebnou.

Nelze dále vážně pochybovati o tom, že se obžalovaný tím, že v září 1930 v tomto úmyslu způsobem v úvodu naznačeným zfalšoval svůj vůdčí list, jsa si vědom jeho povahy jako veřejné listiny, a s takto zfalšovaným vůdčím listem pak skutečně řídil těžké nákladní auto, ač k tomu nebyl oprávněn, — dopustil zločinu podvodu podle § 199 d) tr. z., byť i šlo jen o podvod nedokonaný podle § 8 tr. z., vzhledem k tomu, že obžalovaný podle své nevyvrácené obhajoby při těchto jízdách příslušnými státními orgány kontrolován nebyl a tyto orgány proto také zfalšovaným vůdčím listem nebyly uvedeny v omyl. Jinak ovšem má se věc, pokud jde o další činnost obžalovaného v následujícím časovém období až do 14. listopadu 1935. Za této doby jezdil obžalovaný výlučně se svým lehkým nákladním vozem, k jehož řízení byl oprávněn, nikoli již s těžkým nákladním vozem, k čemuž oprávněn nebyl, a důsledkem toho nemohl také úmysl obžalovaného směřovati k tomu, aby si uvedením kontrolujících státních orgánů v omyl umožňoval jemu nedovolené řízení těžkého nákladního auta a aby takto poškozoval stát na jeho právu nahoře vytčeném. Nejednal-li však obžalovaný po celou tuto dobu v úmyslu poškozovacím, nelze pro nedostatek této subjektivní náležitosti spatřovati v této jeho činnosti a to ani v předkládání zfalšovaného vůdčího listu skutkovou podstatu zločinu podle § 199 d) tr. z. a nejde důsledkem toho ani o pokračování v trestném činu, jehož se obžalovaný dopustil v září 1930 způsobem nahoře dolíčeným. Vzhledem k tomu pak, že obžalovaný pro tento trestný čin byl soudně stíhán teprve v říjnu 1936 a tedy v době, kdy od spáchání činu v září 1930 uplynula již pětiletá promlčecí lhůta platící podle § 228 tr. z. pro zločin podvodu podle § 199 d) tr. z., obžalovaný se podle obsahu trestního lístku za této doby nedopustil již žádného zločinu, jak § 229 d) tr. z. předpo-

kládá, ježto byl jen dvakrát odsouzen pro přestupky a jeho činnost v souzeném případě mu v této době za vinu kladená nenaplnuje vůbec skutkovou podstatu nějakého trestného činu, a také ostatním podmínkám § 229 tr. z., pokud v souzeném případě vůbec přicházejí v úvahu, je rovněž zřejmě vyhověno, dlužno zmateční stížnosti dáti za pravdu, že obžalovanému prospívá promlčení jeho trestného činu, a tedy okolnost, pro kterou již nemůže za tento trestný čin býti stíhán. Uznal-li ho nalézací soud přes to vinným zločinem podvodu podle §§ 197, 199 d) tr. z., je jeho rozsudek stížen zmatkem podle čís. 9 b) § 281 tr. ř.

Čís. 5984.

Formálny dôvod zmätočnosti podľa § 29, čís. 6 por. nov. je daný len vtedy, ak nemožno preskúmať výrok porotcov pre jeho nejasnosť, neúplnosť, alebo preto, že si odporuje; o taký prípad však nejde, jestliže porotcovia časť skutočností, vyskytnuvších sa na hlavnom pojednávaní — od seba odlišných a obsažených v rôznych otázkach skutkových — prijali za pravdivú, inú časť však nie.

Úmysel vopred uvážení (§ 278 tr. zák.) predpokladá síce, aby medzi rozhodnutím pachateľovým, usmrtiť človeka, a vykonaním činu uplynula nejaká doba, v ktorej by pachateľ v klude rozvážil svoj čin a jeho následky, nie je však treba uplynutie doby určitého, presne vymedzeného trvania; záver o úmysle predpokladanom v tomto ustanovení zákona možno urobiť tiež z iných okolností prípadu, najmä z prípravy smerujúcej ku spáchaniu činu a zo spôsobu jeho prevedenia.

(Rozh. zo dňa 2. októbra 1937; Zm IV 448/37.)

Najvyšší súd v trestnej veci proti A. a spol., obžalovaným pre zločin vraždy a i., zmätočné sťažnosti obžalovanej A. a jej obhájcu čiastočne odmietol, čiastočne zamietol.

Z d ô v o d o v:

Dôvod zmätočnosti podľa § 29, čís. 6 por. nov. uplatňujú obžalovaná a jej obhájca tvrdeniami, že vraj vo verdikte porotcov je rozpor, že verdikt je nejasný a nesrozumiteľný, keďže porotcovia čiastku tvrdenia obžalovanej uznali za nepravdivú (záporným zodpovedaním 2. až 5. skutkovej otázky prvej skupiny), inú čiastku však prijali za pravdivú (kladným zodpovedaním 6. skutkovej otázky prvej skupiny). Zmätočná sťažnosť je bezpodstatná.

Formálny dôvod zmätočnosti podľa § 29, čís. 6 por. nov. je daný len vtedy, nemožno-li výrok porotcov pre jeho nejasnosť, neúplnosť alebo preto, že si sám odporuje, preskúmať. V tom však, že porotcovia hodnotiac dôkazy čiastku skutočností vyskytnuvších sa na hlavnom pojednávaní, od seba odlišných a obsažených v rôznych skutkových otázkach, prijali za pravdivú, inú čiastku však nie, nelze vidieť ani nejas-